

งานประชุมวิชาการ และนวัตกรรม กฟภ. ปี 2564

Data Driven Business in Digital Utility Era ขับเคลื่อนธุรกิจด้วยฐานข้อมูลในยุค Digital Utility

การศึกษาประสิทธิภาพการป้องกันสนิมพัสดุที่ทำจากเหล็ก (Hardware) ของ PEA ด้วยการเคลือบผิวป้องกันสนิมแบบเกล็ดสังกะสี (Zinc Flake) เปรียบเทียบกับวิธีการเคลือบผิวด้วยสังกะสี โดยวิธีการชุบสังกะสีแบบจุ่มร้อน (Hot-Dip Galvanizing)

(The study of corrosion protection efficiency of PEA's hardwares coated by means of non-electrolytically applied zinc flake coating compared to hot-dip galvanizing method.)

นายเริงศักดิ์ อ่อนจินดา¹, นายณรงค์เดช โพธิ์มล², นายเขมณัฐ ทีฆะพันธุ์³

¹กองวิศวกรรมไฟฟ้าและเครื่องกล การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค rerngsak.onj@pea.co.th

²กองวิศวกรรมไฟฟ้าและเครื่องกล การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค narongdach.pho@pea.co.th

³กองวิศวกรรมไฟฟ้าและเครื่องกล การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค khemmanat.tek@pea.co.th

บทคัดย่อ

ปัจจุบันในรายละเอียดข้อกำหนดทางเทคนิคสำหรับพัสดุ ที่ทำจากเหล็ก (Hardware) ที่ใช้ในระบบไฟฟ้าของ PEA เช่น คอนเหล็ก เหล็กประกับ สลักเกลียว และสตับโบลต์ เป็นต้น จะต้องทำการเคลือบสังกะสีโดยวิธีจุ่มร้อน (Hot-Dip Galvanizing) ตามมาตรฐาน ASTM A153 / A153M - 16a [1] โดยได้กำหนดความหนาขั้นต่ำของสังกะสีที่เคลือบไว้ใน รายละเอียดข้อกำหนดทางเทคนิคสเปคอ้างอิงเลขที่ RHDW-011/2556 [2] ของ PEA แต่ยังคงพบปัญหาการกัดกร่อน และ เกิดสนิมของพัสดุ โดยเฉพาะในพื้นที่ที่มีมลภาวะในระดับสูง ถึงสูงมาก เช่น บริเวณพื้นที่ริมทะเล และบริเวณพื้นที่ใกล้ โรงงานอุตสาหกรรม เป็นต้นดังนั้น กองวิศวกรรมไฟฟ้าและ เครื่องกล ฝ่ายวิศวกรรม ในฐานะผู้มีหน้าที่จัดทำหลักเกณฑ์ ข้อกำหนด ในด้านวิศวกรรมสำหรับอุปกรณ์ในระบบจำหน่าย ไฟฟ้า และอุปกรณ์ในระบบส่งไฟฟ้า จึงได้ศึกษาหาเทคโนโลยี และนวัตกรรมใหม่สำหรับการป้องกันสนิมพัสดุที่ทำจากเหล็ก (Hardware) ของ PEA ให้มีประสิทธิภาพที่ดียิ่งขึ้น โดยเฉพาะ ให้สามารถคงทนต่อการใช้งานในพื้นที่มีมลภาวะในระดับสูงถึง สงมากได้ ซึ่งกระบวนการดังกล่าวที่กองวิศวกรรมไฟฟ้าและ เครื่องกลได้ศึกษา และเลือกนำมาใช้ คือ การเคลือบผิวโลหะ ป้องกันสนิมแบบเกล็ดสังกะสี (Zinc Flake Coating) โดยไม่ใช้ กรรมวิธีทางไฟฟ้า ตามมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม มอก. 2408-2551 (ISO 10683:2000) [3] โดยได้ดำเนินการทดลอง เคลือบสตับโบลต์ ขนาด M24 ความยาว 1,000 มิลลิเมตร [4] ด้วยวิธีดังกล่าว และทดสอบ หัวข้อ Salt Spray Test ตาม มาตรฐาน ISO 9227:2017 [5] ร่วมกับห้องปฏิบัติการทดสอบ ของบริษัท ไทยปาร์คเกอร์ไรซึ่ง จำกัด เป็นระยะเวลา 960 ชั่วโมง เปรียบเทียบกับพัสดุที่ทำจากเหล็กที่ใช้การเคลือบ

สังกะสีโดยวิธีการชุบสังกะสีแบบจุ่มร้อน (Hot-Dip Galvanizing) ตามมาตรฐานของ PEA แทนวิธีการทดลองติดตั้ง ใช้งานจริงในระบบไฟฟ้าของ PEA ผลจากการทดสอบ Salt Spray Test เป็นระยะเวลา 960 ชั่วโมง พบว่า สตับโบลต์ที่ใช้ วิธีการเคลือบสังกะสีโดยวิธีการชุบสังกะสีแบบจุ่มร้อน (Hot-Dip Galvanizing) ตามมาตรฐานของ PEA เกิดสนิมแดงใน หัวข้อทดสอบ Cathodic protection และ Corrosion protection ตั้งแต่ที่เวลาผ่านไปยังไม่เกิน 48 ชั่วโมง ขณะที่ การทดสอบสตับโบลต์ที่มีการเคลือบผิวป้องกันสนิมแบบเกล็ด สังกะสี (Zinc Flake) ตลอดระยะเวลาทดสอบทั้งหมด 960 ชั่วโมงนั้น ไม่พบการเกิดสนิมแดงเลยทั้งหัวข้อทดสอบ Cathodic protection และ Corrosion protection

คำสำคัญ: การซุบสังกะสีแบบจุ่มร้อน (Hot-Dip Galvanizing), เกล็ดสังกะสี (Zinc Flake), การกัดกร่อน (Corrosion), พัสดุ ที่ทำจากเหล็ก (Hardware) และ Salt Spray Test (SST)

1 ๆเทๆบ๊า

การปรับปรุงประสิทธิภาพ และยกระดับมาตรฐาน อุปกรณ์ วัสดุ และเครื่องมือ เพื่อให้โครงข่ายระบบไฟฟ้าของ การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค (PEA) มีความเชื่อถือได้ (Reliability) และมีความมั่นคง (Stability) เพิ่มขึ้นนั้น มีความสำคัญอย่าง มากที่ต้องมีการริเริ่มให้เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วในองค์กร ซึ่งใน ปัจจุบัน PEA มีกระบวนการปรับปรุงประสิทธิภาพ และ ยกระดับมาตรฐานอุปกรณ์ วัสดุ และเครื่องมือ เพื่อให้ โครงข่ายระบบไฟฟ้าของ PEA มีความมั่นคงเพิ่มขึ้นอยู่หลาย วิธีการ ทั้งนี้การกำหนดรายละเอียดในข้อกำหนดทางเทคนิค (สเปค) ของอุปกรณ์ที่จัดหา เพื่อนำมาใช้ในโครงข่ายระบบ

ไฟฟ้าของ PEA ก็ถือเป็นกระบวนการต้นน้ำที่มีความสำคัญ อย่างมากต่อการได้มาซึ่งอุปกรณ์ วัสดุ และเครื่องมือที่มี ประสิทธิภาพ และมีคุณภาพ จากอดีตถึงปัจจุบันในรายละเอียด สเปคสำหรับพัสดุที่ทำจากเหล็ก (Hardware) ที่ใช้ในระบบของ PEA เช่น คอนเหล็ก เหล็กประกับ สลักเกลียว และสตับโบล์ เป็นต้น จะต้องทำการเคลือบสังกะสีโดยวิธีการชุบสังกะสีแบบ จุ่มร้อน (Hot-Dip Galvanizing) ตามมาตรฐาน ASTM A153 / A153M - 16a [1] โดยได้กำหนดความหนาขั้นต่ำของชั้นสังกะสี ที่เคลือบไว้ในรายละเอียดข้อกำหนดทางเทคนิคสเปคอ้างอิง เลขที่ RHDW-011/2556 [2] ของ PEA แต่ยังพบปัญหาการกัด กร่อน และเกิดสนิมของพัสดุ โดยเฉพาะในพื้นที่ที่มีมลภาวะใน ระดับสูงถึงสูงมาก [6] เช่น บริเวณพื้นที่ริมทะเล และบริเวณ พื้นที่ใกล้โรงงานอุตสาหกรรม เป็นต้น

บริษัท ไทยปาร์คเกอร์ไรซิ่ง จำกัด ซึ่งเป็นผู้มีความ เชี่ยวชาญในการให้บริการด้านผลิตภัณฑ์ทางเคมี (Chemical products) การป้องกันการกัดกร่อน (Treatment services) บริการด้านการทดสอบ (Laboratory services) และให้ คำปรึกษาด้านการเคลือบผิวโลหะ (Coating) ในอุตสาหกรรม ต่างๆ มายาวนานกว่า 25 ปี อาทิเช่น อุตสาหกรรมยานยนต์ การต่อเรือ โดยเฉพาะอย่างยิ่งกระบวนการเคลือบผิวโลหะ ป้องกันสนิมแบบเกล็ดสังกะสี (Zinc Flake) ซึ่งได้นำเข้า สารเคมีตัวเคลือบผิวจาก DÖRKEN MKS-Systeme GmbH & Co. KG ประเทศเยอรมนี เสนอให้ PEA ทดลองใช้งานพัสดุ ประเภทเหล็กที่มีการเคลือบผิวโลหะป้องกันสนิมแบบเกล็ด สังกะสี (Zinc flake) ในระบบของ PEA

คณะทำงานทดลองใช้ฯ ได้พิจารณาใช้วิธีการทดสอบ การป้องกันการกัดกร่อนพัสดุที่ทำจากเหล็ก ได้แก่ สตับโบลต์ ขนาด M24 ความยาว 1,000 มิลลิเมตร [4] ที่มีการเคลือบผิว ป้องกันสนิมแบบเกล็ดสังกะสี (Zinc flake) ในห้องปฏิบัติการ ทดสอบของบริษัท ไทยปาร์คเกอร์ไรซิ่ง จำกัด ในหัวข้อ Salt Spray Test ตามมาตรฐาน ISO 9227:2017 [5] เป็นระยะเวลา 960 ชั่วโมง ตามมาตรฐาน มอก.2408-2551 (ISO 10683:2000) [3] เปรียบเทียบกับพัสดุที่ทำจากเหล็กที่ใช้ วิธีการเคลือบผิวด้วยสังกะสีโดยวิธีจุ่มร้อน (Hot-Dip Galvanizing) ตามมาตรฐานของ PEA แทนวิธีการทดลอง ติดตั้งใช้งานจริงในระบบไฟฟ้า เพื่อเป็นการลดระยะเวลาใน การดำเนินการ

ดังนั้น บทความวิจัยฉบับนี้ จึงนำเสนอ การศึกษา ประสิทธิภาพการป้องกันสนิมพัสดุที่ทำจากเหล็ก (Hardware) ของ PEA ด้วยการเคลือบผิวป้องกันสนิมแบบเกล็ดสังกะสี (Zinc Flake) เปรียบเทียบกับวิธีการเคลือบผิวด้วยสังกะสี โดยวิธีการชุบสังกะสีแบบจุ่มร้อน (Hot-Dip Galvanizing) ใน ห้องปฏิบัติการวิเคราะห์ เพื่อขยายผลนำไปประยุกต์ใช้งานใน พื้นที่ที่มีมลภาวะสูง และสูงมากต่อไป

2. การผูกร่อน (Corrosion) [7]

2.1 นิยาม

การผุกร่อน (Corrosion) หมายถึง การสูญเสียเนื้อโลหะ โดยการเกิดปฏิกิริยากับสิ่งแวดล้อมซึ่งส่วนใหญ่จะเป็น ปฏิกิริยาเคมี โดยที่อัตราผุกร่อนนั้นจะขึ้นอยู่กับระดับความ เข้มข้นของตัวทำปฏิกิริยา และปัจจัยอื่นๆ เช่น แรงกด และ การกัดเซาะ (Erosion) ซึ่งจะเป็นส่วนสนับสนุนต่อการเกิดการ ผุกร่อนได้ (Corrosion)

การผุกร่อนของวัสดุส่วนใหญ่จะเกิดจากปฏิกิริยาเคมี คือ เกิดการผุกร่อนโดยมีสารละลายที่เป็น Electrolyte ร่วมอยู่ด้วย

การผุกร่อนจะเกิดขึ้นกับโลหะเท่านั้น เช่น การเกิดสนิม บนเหล็ก ซึ่งเป็นผลลัพธ์ของปฏิกิริยาเคมีระหว่างเหล็กกับ สิ่งแวดล้อม โดยโลหะที่ไม่ใช่เหล็กจะไม่เกิดสนิม ดังนั้น วิศวกร หรือสาขาที่เกี่ยวข้องจะต้องทราบถึงกลไกของการเกิดการผุ กร่อน และต้องเข้าใจถึงสาเหตุและวิธีการป้องกันหรือวิธีการ ลดความเสียหายที่เกิดจากการผุกร่อนให้มากที่สุด

2.2 รูปแบบของการผุกร่อน (Types of Corrosion)

Uniform Corrosion (General Attack Corrosion)
เป็นรูปแบบธรรมดาที่สุด การผุ่กร่อนเกิดขึ้นทั่วๆ ไปตาม
ผิวโลหะที่สัมผัสกับสารละลาย เนื้อโลหะจะบางลงจนใช้
งานไม่ได้

รูปที่ 1 การกัดกร่อนที่เกิดขึ้นทั่วผิวหน้าหรือสม่ำเสมอ

2) Galvanic Corrosion (Two-Metal Corrosion) โลหะแต่ละชนิดจะมีค่าศักย์เฉพาะตัว ดังนั้นถ้าหากมีโลหะ 2 ชนิด สัมผัสกันอยู่และมีสารละลายอิเลคโตรไลท์และ ส่วนโลหะเชื่อมต่อที่นำไฟฟ้า หรือต่อกันอย่างครบ วงจรไฟฟ้าเคมี เมื่อเวลาผ่านไป โลหะที่ศักย์ต่ำกว่าจะเกิด การกัดกร่อน(อาโนด) ขณะที่โลหะที่มีศักย์สูงกว่าจะไม่กัด กร่อน(คาโธด) ความต่างศักย์ของโลหะทั้งสอง ยิ่งมาก เท่าไรความรุนแรงก็มากขึ้นเท่านั้น

รูปที่ 2 การกัดกร่อนแบบกัลวานิก (Galvanic Corrosion)

3) Pitting Corrosion สาเหตุเกิดจาก Concentration cell ตามบริเวณใต้ ปะเก็น หัวหมุด ตะปู หรือตามมุมอับต่างๆ หรือ เกิดใน สภาวะน้ำนิ่งที่มีคลอไรด์ผสมอยู่ เช่น น้ำทะเล มักจะเกิด กับโลหะประเภท Aluminum หรือ Stainless steel

รูปที่ 3 การกัดกร่อนชนิดหลุม ({Pitting Corrosion)

- Inter-granular and Knife Line Attack มักเกิดกับโลหะ Stainless steel ชนิด 18-8 ที่ได้ผ่าน กระบวนการทางความร้อนมาไม่ถูกต้อง (510 – 780°C)
- 5) Crevice Corrosion
  เป็นรูปแบบหนึ่งของ Electrochemical Corrosion ที่สามารถ
  เกิดขึ้นได้ในรอยแยก รอยร้าว และภายใต้เกราะป้องกันผิวที่
  อยู่ในสารละลายนิ่ง มักเกิดกับโลหะผสม เช่น Stainless
  Steel, Titanium, Aluminum และ Copper Alloy

รูปที่ 4 การกัดกร่อนชนิด Crevice Corrosion

- Erosion Corrosion
  การผุกร่อนรูปแบบนี้พบมากในเครื่องจักร หรือ อุปกรณ์ที่
  ต้องสัมผัสกับน้ำ หรือ ของเหลวใดๆ ที่มีความเร็วในการ
  ไหลสูงๆ
- 7) Dezincification
  การผุกร่อนรูปแบบนี้จะเกิดขึ้นกับโลหะทองเหลือง
  โดยเฉพาะทองเหลืองที่นำไปใช้ในน้ำเค็ม ทำให้สังกะสีใน
  ทองเหลืองจะถูกละลายไปเหลือแต่ทองแดง ทำให้ทองแดง
  มีลักษณะพรุน ชิ้นงานจึงมีความแข็งแรงลดลง
- 8) Stress Corrosion การผุกร่อนรูปแบบนี้เป็นผลของการผุกร่อนทั่วๆ ไป ร่วมกับ Stress ที่เกิดขึ้นกับโครงสร้างของโลหะ ซึ่งจะมี 2 แบบ คือ Stress ภายนอก ที่กระทำกับโลหะ เนื่องจากการ ใช้งานและ Stress ภายในที่เกิดจากการขึ้นรูป, เปลี่ยนรูป หรือการเชื่อม

9) Fretting Corrosion การผุกร่อนรูปแบบนี้เป็นการผุกร่อนที่เกิดจากการขัดสี ซึ่ง ไม่เกี่ยวกับปฏิกิริยา Electrochemical Cell

2.3 วิธีการป้องกันและบำรุงรักษาต่อการผุกร่อน

(Prevention and Maintenance against Corrosion)

การป้องกันและการบำรุงรักษาเครื่องจักรอุปกรณ์ต่างๆ ไม่ให้เกิดการผุกร่อนไปโดยรวดเร็วนั้น อาจจะกระทำได้หลาย วิธีด้วยกัน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับต้นทุน และสภาพของสิ่งแวดล้อม ซึ่ง วิธีการทั่วๆไป ได้แก่

- 1) Alloying (Using Better Corrosion Resistant Materials)
- 2) Cathodic Protection
- 3) Metallic and Inorganic Coating
- 4) Organic Coating
- 5) Metal Purification
- 6) Alternation of Environment
- 7) Use of Non-Metallic

3 การเคลือบผิวโลหะป้องกันสนิมแบบเกล็ดสังกะสี (Zinc Flake Coating) [8]

3.1 นิยาม

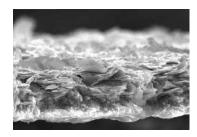
การเคลือบผิวโลหะป้องกันสนิมแบบเกล็ดสังกะสี (Zinc flake coating) เป็นการเคลือบผิวด้วยเกล็ดสังกะสี โดยไม่ใช้ กรรมวิธีทางไฟฟ้า ตามมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม มอก. 2408-2551 (ISO 10683:2000) [3] สารเคลือบเหล่านี้ ประกอบด้วยส่วนผสมของเกล็ดสังกะสีและเกล็ดอลูมิเนียม ผสมกันในสารอนินทรีย์ ซึ่งมีคุณสมบัติในการป้องกันสนิมแบบ แคโทดิก (Cathodic Protection) โดยการเคลือบผิวด้วยเกล็ด สังกะสีนั้นจะชุบด้วยความหนาระดับไมครอน โดยทั่วไปอยู่ที่ ประมาณ 5-20 ไมครอน สามารถทนการเกิดสนิมแดง(สนิม เหล็ก) ได้ถึง 1,000 ชม. เมื่อทดสอบด้วยวิธีการทดสอบความ ต้านการกัดกร่อนโดยการพ่นละอองน้ำเกลือ (Salt Spray Test) ตามมาตรฐาน ISO 9227:2017 [5] จึงเหมาะสำหรับงาน ที่อยู่ในสภาพแวดล้อมที่รุนแรงต่อการกัดกร่อน เช่น งานนอกตัว อาคาร งานที่อยู่ใกล้ทะเล งานที่อยู่ในพื้นที่ที่มีมลภาวะสูง เป็น ต้น การเคลือบด้วยวิธีนี้สามารถเคลือบชิ้นงานที่เป็นโลหะได้ หลายประเภท และยังปราศจากสารที่เป็นอันตรายต่อ สิ่งแวดล้อม เช่น โครเมียม ตะกั่ว และแคดเมียม ซึ่งทำให้เป็นที่ นิยมในวงการอุตสาหกรรมชิ้นส่วนยานยนต์ อุตสาหกรรม ก่อสร้าง และยังขยายผลไปใช้ในงานอุตสาหกรรมพลังงาน ทางเลือก เช่น กังหันลม โซล่าเซลล์ เป็นต้น เนื่องจากมีข้อดี ได้แก่ มีคุณสมบัติ Cathodic corrosion protection, Low curing temperature, Small coating thickness (5-25µm), No hydrogen embrittlement และเป็นมิตรกับ สิ่งแวดล้อม

3.2 Zinc Flake Coating (DELTA MKS) [9]

Delta MKS is Zinc flake system of cathodic protection without chromium (VI) providing the micro coating thickness with high performance corrosion protection

Process

- Zinc aluminium flake base coat (inorganic)
- With or with out topcoat (organic/inorganic)

รูปที่ 5 Zinc aluminium flakes

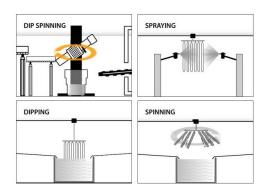
Properties

- Zinc aluminium flake (according to DIN EN ISO 10683, DIN EN 13858)
- Low curing temperature
- Small coating thickness (5-25µm)
- Cathodic corrosion protection
- No hydrogen embrittlement
- Environmentally friendly

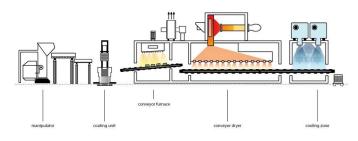
3.3 General application process [6]

3.4 Coating application techniques

รูปที่ 7 Coating application techniques

รูปที่ 8 Dip spin coating machine

4 การทดสอบประสิทธิภาพการป้องกันสนิมของผิวชุบ แบบ Zinc Flake เปรียบเทียบกับผิวชุบแบบ Hot-Dip Galvanizing ในห้องปฏิบัติการวิเคราะห์ [10]

4.1 ชื่ออุปกรณ์ และระบบงาน

การทดสอบการป้องกันการกัดกร่อนพัสดุที่ทำจากเหล็ก คือ สตับโบลต์ ขนาด M24 ความยาว 1,000 มิลลิเมตร [4] ที่ มีการเคลือบผิวป้องกันสนิมแบบเกล็ดสังกะสี (Zinc Flake) ในห้องปฏิบัติการทดสอบของบริษัท ไทยปาร์คเกอร์ไรซึ่ง จำกัด ในหัวข้อ Salt spray test ตามมาตรฐาน ISO 9227:2017 [5] เป็นระยะเวลา 960 ชั่วโมง ตามมาตรฐาน มอก.2408-2551 (ISO 10683:2000) [3] เปรียบเทียบกับพัสดุ ที่ทำจากเหล็ก คือ สตับโบลต์ ขนาด M24 ความยาว 1,000 มิลลิเมตร [4] ที่ใช้วิธีการเคลือบผิวด้วยสังกะสีโดยวิธีจุ่มร้อน (Hot-Dip Galvanized) ตามมาตรฐานของ PEA แทนวิธีการ ทดลองติดตั้งใช้งานจริงในระบบไฟฟ้า เพื่อเป็นการลด ระยะเวลาในการดำเนินการ

4.2 วัตถุประสงค์

เพื่อทดสอบประสิทธิภาพการป้องกันสนิมของผิวชุบแบบ Zinc Flake เปรียบเทียบกับผิวชุบแบบ Hot -Dip Galvanizing ในห้องปฏิบัติการวิเคราะห์ และปรับเปลี่ยนเทคโนโลยีการชุบ เป็น Zinc Flake สำหรับชิ้นส่วนที่ต้องการการป้องกันสนิมสูง

4.3 แผนการดำเนินการ

นำตัวอย่างชิ้นงาน สตับโบลต์ ขนาด M24 ความยาว 1,000 มิลลิเมตร [4] ที่ใช้ยึดฐานรากเสาไฟฟ้าของ PEA ขนาด 12 เมตร มาทำการเคลือบผิวด้วยการชุบแบบ Zinc Flake และทำการทดสอบความสามารถในการป้องกันสนิมใน ห้องปฏิบัติการวิเคราะห์ ด้วยวิธีการทดสอบแบบต่างๆ เพื่อ เปรียบเทียบกับเทคโนโลยีการป้องกันสนิมแบบ Hot-Dip Galvanizing ที่ PEA ใช้อยู่ปัจจุบัน

4.4 สิ่งที่คาดหวังจากการใช้งาน

เปลี่ยนการเคลือบสังกะสีโดยวิธีจุ่มร้อน (Hot-Dip Galvanizing) ตามมาตรฐาน ASTM A153 / A153M - 16a [1] ที่กำหนดความหนาขั้นต่ำของสังกะสีที่เคลือบไว้ในรายละเอียด ข้อกำหนดทางเทคนิคสเปคอ้างอิงเลขที่ RHDW-011/2556 [2] ของ PEA เป็นคือ การเคลือบผิวโลหะป้องกันสนิมแบบเกล็ด สังกะสี (Zinc flake coating) โดยไม่ใช้กรรมวิธีทางไฟฟ้า ตามมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม มอก.2408-2551 (ISO 10683:2000) [3]

4.5 ประโยชน์ที่คาดว่า PEA จะได้รับ

สามารถเลือกใช้เทคโนโลยีการป้องกันสนิมได้ หลากหลายรูปแบบตามความเหมาะสมกับพื้นที่ใช้งานของ อุปกรณ์ที่ติดตั้งของ PEA เพื่อให้ได้ประสิทธิภาพสูงสุดทั้ง ทางด้านคุณภาพ และด้านต้นทุน

4.6 ชิ้นงานทดสอบ มาตรฐานการชุบ และการทดสอบ

ชิ้นงานทดสอบ คือ สตับโบลต์ ขนาด M24 ความยาว 1,000 มิลลิเมตร [4] และ มาตรฐานการซุบและการทดสอบ คือ มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม มอก.2408-2551 (ISO 10683:2000) [3] ตัวยึด-การเคลือบผิวด้วยเกล็ดสังกะสีโดยไม่ ใช้กรรมวิธีทางไฟฟ้า (ISO 10683:2000 FASTENERS-NON-ELECTROLYTICALLY APPLIED ZINC FLAKE COATINGS)

4.7 หัวข้อในการทดสอบ และผลการทดสอบ

1) Appearance

• Standard: The color of the coating is silvergrey. The coated fastener shall be free from blisters, localized excess coating and uncoated areas which may have adverse effects on corrosion protection and fitness for use

• Result:

Hot-Dip Galvanizing	Zinc Flake		
//////////////////////////////////////	772707000000000000000000000000000000000		

รูปที่ 9 เปรียบเทียบสภาพผิวเกลียวของสตับโบลต์หลังการชุบทั้ง 2 แบบ

2) Temperature resistance

• Standard: After heating the coated fasteners for 3 h at 150°C (component temperature) the

corrosion protection requirements as specified in clause 6 shall still be met

• Result: ดูผลการทดสอบหัวข้อ Cathodic protection และ Corrosion protection

3) Thickness

- Standard: Coating thickness of coating without chromate (flZnnc) at test duration (neutral salt spray test) 960 hrs = 12 µm (minimum)
- Result:

Coating type	Result	Sample #1	Sample #2	Sample #3
Hot-Dip	Thickness (µm)	161	162	167
Galvanizing		Average = 163.33		
7' - 5' -	Thickness	14.1	13.6	14.4
Zinc Flake (µm)	Average = 14.03			

ตารางที่ 1 ข้อมูลความหนาของการชุบทั้ง 2 แบบ

* หมายเหตุ:

Coating thickness tester model: Fischer FMP 100

4) Adhesion/Cohesion

• Standard: If an adhesive tape with an adhesive strength of (7±1) N per 25 mm width is firmly pressed by hand on to the surface and is subsequently pulled off jerkily and perpendicularly to the surface, the coating shall not be peeled off the base metal. Small amounts of the coating material left sticking to the tape are acceptable

• Result:

	1,000,10				
	Coating type	Result	Sample #1	Sample #2	Sample #3
	Hot-Dip Galvanizing	judgment	PASS	PASS	PASS
	Zinc Flake	judgment	PASS	PASS	PASS

ตารางที่ 2 ผลการทดสอบหัวข้อ Adhesion/cohesion

* หมายเหตุ:

Adhesive tape test model: NICHIBAN CELLOTAPE™ No.405

5) Cathodic protection

• Standard: The neutral salt spray test in accordance with ISO 9227:2017 [5] is used to evaluate the quality of the coating. The test is applied to coated parts which are in the asdelivered condition. Performance in the test cannot be related to corrosion protection behavior in particular service environments. The cathodic protection capability of the coating can be tested by making the salt spray test according to clause 6 with a specimen which is scratched down to the base metal, the scratch having a width of maximum 0,5 mm. After the salt spray test of 72 h duration there shall be no red rust in the scratched area.

• Result:

Coating type	Result	Sample #1	Sample #2	Sample #3
Duration (hrs)		0	48	72
Hot-Dip Galvanizing	judgment	PASS	PASS	PASS
Zinc Flake	judgment	PASS	PASS	PASS

ตารางที่ 3 ผลการทดสอบหัวข้อ Cathodic protection

* หมายเหตุ:

Salt Spray Tester Model: SSP 1100-No.1

6) Corrosion protection

• Standard: The neutral salt spray test in accordance with ISO 9227:2017 [5] is used to evaluate the quality of the coating. The test is applied to coated parts which are in the as-delivered condition. Performance in the test cannot be related to corrosion protection behavior in particular service environments. After the neutral salt spray test using a test duration 960 hrs, there shall be no visible ferrous (red) corrosion attack on the base metal.

• Result:

Coating type	Result	Sample #1	Sample #2	Sample #3
Duration (hrs)		0	48	72
Hot-Dip	Pictures	MARKATAN MARKATAN MARKATAN	Administrating (	Descriptions of the second sec
Galvanizing	judgment	PASS	Have red rust	Have red rust
Zinc Flake	Pictures	RESIDENCE OF THE PARTY OF THE P	Marine Ma	ANNOUS ASSESSMENT OF STREET OF STREE
	judgment	PASS	PASS	PASS
Duration	Duration (hrs)		240	360
Hot-Dip	Pictures		Bertham of the Control of the Contro	
Galvanizing	judgment	Have red rust	Have red rust	Have red rust
Zinc Flake	Pictures	Construction (	MODERNIA PERSONAL PROPERTY AND ADMINISTRATION OF SERVICE AND ADMIN	
	judgment	PASS	PASS	PASS
Duration	Duration (hrs)		720	960
Hot-Dip	Pictures	Parameter (Francisco)		
Galvanizing	judgment	Have red rust	Have red rust	Have red rust
Zinc Flake	Pictures			
	judgment	PASS	PASS	PASS

ตารางที่ 4 ผลการทดสอบหัวข้อ Corrosion protection

* หมายเหตุ:

Salt Spray Tester Model: SSP 1100-No.1

5 สรุป

จากผลการทดสอบด้วยไอเกลือ (Salt Spray Test) เป็น ระยะเวลา 960 ชั่วโมง กับสตับโบลต์ ขนาด M24 ความยาว 1,000 มิลลิเมตร [4] ที่ชุบผิวเพื่อป้องกันสนิม ตามมาตรฐาน ผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม มอก.2408-2551 (ISO 10683:2000) [3] ตัวยึด-การเคลือบผิวด้วยเกล็ดสังกะสีโดยไม่ใช้กรรมวิธีทางไฟฟ้า (ISO 10683:2000 FASTENERS-NON-ELECTROLYTICALLY APPLIED ZINC FLAKE COATINGS) พบว่าสามารถป้องกัน การเกิดสนิมแดงได้จนถึง 960 ชั่วโมง ขณะที่สตับโบลต์ ขนาด M24 ความยาว 1,000 มิลลิเมตร [4] ที่ชุบผิวตามมาตรฐาน ของ PEA พบว่าเริ่มเป็นสนิมแดงตั้งแต่ที่ 48 ชั่วโมง ดังนั้น

แสดงว่าสตับโบลต์ที่มีการเคลือบผิวป้องกันสนิมแบบเกล็ด สังกะสี (Zinc flake) มีคุณสมบัติในการทนการกัดกร่อน มากกว่า สตับโบลต์ที่ใช้วิธีการเคลือบผิวด้วยสังกะสีโดยวิธีจุ่ม ร้อน (Hot-Dip Galvanized) ตามมาตรฐานของ PEA

กิตติกรรมประกาศ

บทความวิจัยนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ผู้วิจัยขอขอบคุณท่าน ผู้บริหารกองวิศวกรรมไฟฟ้าและเครื่องกล ฝ่ายวิศวรกรรม การ ไฟฟ้าส่วนภูมิภาค และบริษัท ไทยปาร์คเกอร์ไรซิ่ง จำกัด สำหรับการสนับสนุนในทุกๆ ด้าน ได้แก่ งบประมาณ ข้อมูล คำแนะนำ และห้องปฏิบัติการทดสอบพร้อมทั้งทรัพยากรที่ เกี่ยวเนื่องทั้งหมด

เอกสารอ้างอิง

- [1] Standard Specification for Zinc Coating (Hot-Dip) on Iron and Steel Hardware, 2016
- [2] กองวิศวกรรมไฟฟ้าและเครื่องกล ฝ่ายวิศวกรรม สายงาน รองผู้ว่าการวิศวกรรม การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค, 2556
- [3] ตัวยึด การเคลือบผิวด้วยเกล็ดสังกะสี โดยไม่ใช้กรรมวิธี ทางไฟฟ้า FASTENERS - NON ELECTROLYTICALLY APPLIED ZINC FLAKE COATINGS, 2551
- [4] แบบเลขที่ IB 1-015/37062 (การประกอบเลขที่ 8226),2537 กองวิศวกรรมระบบไฟฟ้า ฝ่ายวิศวกรรม สายงาน รองผู้ว่าการวิศวกรรม การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค
- [5] Corrosion tests in artificial atmospheres Salt spray tests, 2017
- [6] แบบเลขที่ SA1-015/59010 (การประกอบเลขที่ 9510) ,2558 กองวิศวกรรมไฟฟ้าและเครื่องกล ฝ่ายวิศวกรรม สายงานรองผู้ว่าการวิศวกรรม การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค
- [7] http://ie.eng.cmu.ac.th/
- [8] THAI PARKERIZING CO., LTD.,
- [9] https://www.doerken-mks.de/en/
- [10] Test report, Laboratory services of THAI PARKERIZING CO., LTD.